

Modig modning

ANMELDELSE / 06.02.23

Der er mange mennesker, der går gennem livet uden at gøre noget ved det, de synes er uretfærdigt. Sådan et menneske er Chelsea Manning ikke.

Maja Mackintosh

»Jeg er hverken ond eller god« synger mine dottes nye helt Heksebeth på Ramasjang. Og det slår mig, at den slags mere nuancerede blik på det menneskelige, er noget af det helt centrale i Chelsea Mannings erindringsbog *README.txt*.

På et overordnet plan handler den om en desillusion, der præger den generation af millennials, der op gennem 90'erne blev opdraget til at tro »at alt gik mod det bedre«, for siden – med firkantede fjendebilleder og meningsløse krige i Afghanistan og Mellemøsten – at måtte indse, »at universets moralske udvikling ikke nødvendigvis går mod retfærdighed«.

Fra at se jagten på de Disney-agtige onde som løsningen til i stedet at søge efter nuanceret mening og medmenneskelighed – efter noget »mere ægte« end materialistiske, kapitalistiske og geopolitiske interesser.

Manning er den forhenværende soldat og efterretningsanalytiker, der i 2009 frigav hemmeligstemplede dokumenter fra militæret, som blandt andet afslørede drab på civile. Hun blev fængslet for sin whistleblowerforbrydelse i 2010 (dommen kom først i 2011) og siden benådet af Obama i 2017. Undervejs skiftede hun desuden navn og køn; fra Bradley til Chelsea.

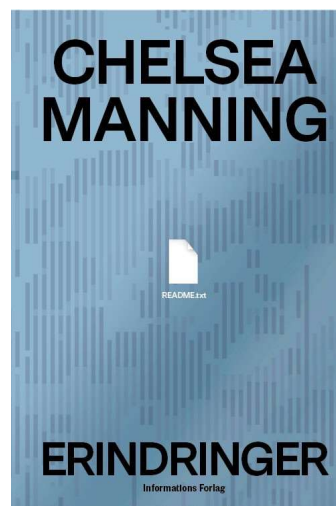
Mens bogen på den ene side er en klassisk coming of age-fortælling, der beskriver kærestesorger med fuld patos og identitetsmæssig moslen og modning, giver den også indblik i meget lidt konventionelle erfaringer med krigs- og kønsdysfori.

Den beskriver en dysfunktionel barndom med håbløse voksne, en ungdom med »emo-goth-look«, dybt nedsunken i internettets spind, hjemløshed i både bogstavelig og overført forstand. Om hvordan den unge mand, Manning dengang var, endelig ser en udvej i militæret. Bliver taget ind og taget alvorligt og finder det, der virker som en meningsfyldt mission, men bliver slemt skuffet.

“ Mens bogen på den ene side er en klassisk coming of age-fortælling, der beskriver

FAKTA

Chelsea Manning, *README.txt: erindringer*, oversat af Mikkel Bruun Zangenberg, Informations Forlag.

Vi bruger cookies

Vi bruger cookies til at integrere med vores videoudbyder og til at lave anonymiseret statistik over trafikken på vores hjemmeside.

[Læs mere](#)

☐

Statistik

☐

Sociale Medier

Giv samtykke til alle

Mere om vores privatlivspolitik

Og om til sidst at gøre noget ved »den skærende modsætning mellem det, vi, der var udsendt, vidste fandt sted, og det, resten af den amerikanske befolkning troede skete«.

Læsningen glider fint, hjulpet på vej af en fortæller, der har en god fornemmelse for struktur og fremdrift, men sproget er passivt og uden større poesi; lidt kedeligt og kejtet. Sidstnævnte måske særligt fordi oversættelsen er noget doven – jeg hører de engelske sætninger for mit indre øre, mens jeg læser: »Sergenten gøede sine ordrer« og »al den fortræd, der kom ud af en misforstået tro på gud«.

Man må anerkende Manning for hendes mod: Både til at lække dokumenter, der fik store konsekvenser for Vestens syn på 00'ernes krige, men også til at invitere læseren langt med ind i de traumer, der ledte op til og ud af denne handling.

Hun er et menneske, der allerede i begyndelsen af sine tyvere, tager nogle radikale beslutninger. Der er mange mennesker, der går gennem livet uden at gøre noget ved det, de synes er uretfærdigt. Der ville trække tryghedskortet, hvis de stod mellem at skulle forråde deres land eller deres værdier. Sådan et menneske er Chelsea Manning ikke.

Mannings historie følger den digitale spiren, hvor massiv vidensdeling og meningsudveksling pludselig blev mulig – med potentialet for spejling, identifikation og fællesskab, men også modsat fremmedgørelse og fjendebilleder.

Hvor internettet effektivt og ekstensivt kan sprede information, men også overtage kontrollen med informationen. Hvor man pludselig kan blive gjort til kendiskriminel; »symbol for alle mulige ting, en galionsfigur for alle mulige ideer«.